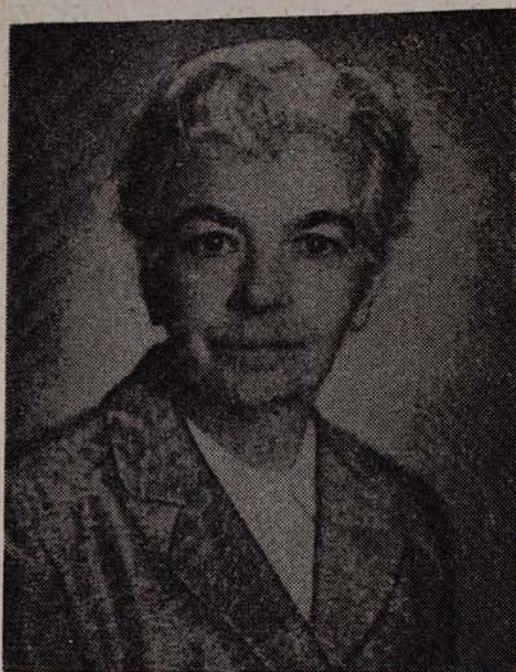

ՊՐՈՖ. ՍԻՐԱՐՓԻ ՏԵՐ-ՆԵՐՍԵՍՅԱՆԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ

Օգոստոսի վերջերին Մոսկվայում կայացած արևելագետների համաշխարհային 25-րդ կոնֆերանսին մասնակցելուց հետո, Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների ակադեմիայի հրավերով Մայր Հայրենիք այցելեց Հարվորդի համալսարանի դասախոս պրոֆ. Սիրարփի Տեր-Ներսեսյանը:

Հարգելի գիտնականը հայկական մանրակարչության վերաբերյալ մի շարք դասախոսություններ կարդաց Մատենադարանում և Գիտությունների ակադեմիայում:

Սեպտեմբերի 15-ին, հինգշաբթի օրը, պրոֆ. Տեր-Ներսեսյանը ուխտի եկավ Ս. էջմիածին և նույն օրը հյուրը եղավ Մայր Աթոռի միաբանության:

Երբ Վեհափառ Հայրապետը հովիւ պետական այցելությամբ գտնվում էր Հյուսիսային Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում, պրոֆեսորին պարգևատրել է Ս. Գրիգոր Լուսավորչի առաջին կարգի ադամանդակուռ ոսկյա շքանշանով, որպես բարձր գնահատություն արվեստագետի գիտական արժեքավոր վաստակի՝ հայ մանրանկարչության բնագավառում նրա մատուցած անգնահատելի ծառայությունների համար:

Ի պատիվ հարգելի հյուրին Վեհարանում կազմակերպվեց մրգասեղան, որին ներկա եղան Մայր Աթոռի միաբանությունը, Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի և Վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամները, Տիրամայրը, «էջմիածին» ամսագրի խմբագրական կազմը և վանքի պաշտոնները:

Հարգելի պրոֆեսորին առաջինը ողջունեց Գերաշնորհ Տ. Սահակ արքեպիսկոպոսը, ապա գիտնականի համառոտ կենսագրությունը ներկայացրեց հոգեշնորհ Տ. Հուսիկ վարդապետ Սանթրույանը: Գերաշնորհ Տ. Եզնիկ սրբազանը խոսեց ընդհանրապես հայ կնոջ դերի մասին հայ մշակույթի զարգացման բնագավառում, իսկ հոգեշնորհ Հարություն վարդապետ Մատենայանը պատմեց իր հուշերը Օրմանյանի մասին, որի քրոջ աղջիկն է հարգելի պրոֆեսորը: «էջմիածին» ամսագրի խմբագիր Արթուր Հատիտյանը խոսեց պրոֆեսորի գիտական, մեծարժեք վաստակի և միաժամանակ օտարներին հայ արվեստը ծանոթացնելու և պրոպագանդելու բնագավառում նրա մատուցած անգնահատելի ծառայության մասին:

Քարեշնորհ Խորեն և Հակոբ սարկավազները երգեցին հայրենասիրական երգեր:

Ընդունելության վերջում հարգելի հյուրը շատ հետաքրքիր, համառոտ դասախոսություն կարդաց հայ մանրանկարչության առանձնահատկությունների և մանրանկարչական դպրոցների դերի և նշանակության մասին հայ մշակույթի պատմության բնագա-

վառում: Դասախոսությունը լսվեց մեծ հետաքրքրությամբ և գոհունակությամբ:

Պրոֆ. Սիրարիի Տեր-Ներսեսյանը ծնվել է 1896 թվականի սեպտեմբերի 5-ին Կոստանդնուպոլսում, Նախնական կրթությունն ստացել է Նսայան վարժարանում, իսկ 1908—1915 թվականներին հաճախել է Կոստանդնուպոլսի անգլիական վարժարանը:

Համաշխարհային առաջին պատերազմին Ս. Տեր-Ներսեսյանը հեռանում է Կոստանդնուպոլսից և գնում Զվիցերիա ու սովորում ժընևի համալսարանում 1916—1918 թվականներին: 1919 թվականին նա մտնում է Փարիզի Սորբոնի համալսարանը և ստանում հետևյալ դիպլոմները: Լիցենցիատ դպրությանց (1920 թ.), դիպլոմ պատմության բարձրագույն ուսմանց (1921 թ.), դիպլոմ բարձրագույն ուսմանց դպրոցի (1925 թ.) և դոկտ. դպրությանց (1936 թ.): Հարգելի պրոֆեսորը 1927—1929 թվականներին դասախոսություններ է կարդացել Սորբոնի համալսարանում բյուզանդական արվեստի մասին:

Պրոֆ. Ս. Տեր-Ներսեսյանը 1930 թվականին հաստատվում է Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում: 1930—1946 թվականներին նա դասախոսել է Վեսլեյ կոլեջում, որտեղ 1938—1946 թվականներին միաժամանակ եղել է Գեղարվեստի պատմության բաժնի դիրեկտոր: 1946 թվականից Վաշինգտոնի Հարվորդի համալսարանի բյուզանդական արվեստի պրոֆեսորն է:

Պրոֆ. Ս. Տեր-Ներսեսյանի գրչին են պատկանում հայ արվեստի և հայ մանրանկար-

չության վերաբերյալ մի շարք ուսումնասիրություններ, որոնցից են հետևյալները.

«Բարադամի և Հովասափի վեպի նկարազարդումը», Փարիզ, 1837 թ., 2 հատոր (ֆրանսերեն):

«Վենետիկի Մխիթարյան հայրերի Մատենադարանի ժԲ, ժԳ և ժԴ դարերի հայերեն նկարազարդ ձեռագրերը», Փարիզ, 1935—1937 թ. թ., 2 հատոր (ֆրանսերեն):

«Հայաստան և Բյուզանդական կայսրությունը», Քեմբրիջ, 1946 թ. (անգլերեն):

«Զեստեր-Բիտտի հավաքածու Ցուցակ հայերեն ձեռագրերի», Դուբլին, 1958 թ., 2 հատոր (անգլերեն):

Հարգելի պրոֆեսորը միաժամանակ ստորագրել է բազմաթիվ արժեքավոր հոդվածներ հայ և օտար պարբերական մամուլի մէջ հայ արվեստի մասին: Այդ հոդվածներից են «Էջմիածնի Տաճարի սկզբնական մանրանկարների թվականը» (անգլերեն), «Է դարի նկարների մի ապուղգիա» (Վրթանես Քերթոզի «Յաղագս պատկերամարտից» գրության ուսումնասիրությունը) (ֆրանսերեն), «Դժոխքի ավերման մասին ճառերի հայերեն թարգմանությունը» (անգլերեն):

Հարգելի պրոֆեսորը գտնվում է իր ուժերի հասունության և ստեղծագործական թափի մեջ:

Ցանկանալով առողջություն հարգելի պրոֆեսորին, մաղթում ենք, որ նա ապրի երկար՝ նոր և արժեքավոր ուսումնասիրություններով հարստացնելու համար դարավոր հայ մշակույթը:

ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԿԱՎԱԿ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

